

“S”DE SEXUALITATS

Diversitat Sexual

OBJECTIUS

- Reflexionar i afavorir l’anàlisi crítica entorn l’heterosexualitat com a norma
- Sensibilitzar respecte el procés de reconeixement de la preferència homosexual i sobre com influeix l’entorn social en aquest procés
- Fomentar actituds de respecte a les diversitats sexuals des d’un enfocament de drets
- Identificar actituds i conductes homòfobes presents en la nostra societat

DURADA

1 hora

PERSONES DESTINATÀRIES

La dinàmica és adaptable a diferents espais de realització i a nivells d’atenció i maduresa diversos. S’ ha dut a terme amb joves d’entre 14 i 21 anys en els següents espais:

- Espais d’educació formal (centres de secundària obligatòria y post-obligatòria, universitats, etc.)
- Espais d’educació no formal (educació en el temps lliure)
- Espais comunitaris (casals de joves, espai de barri)
- Centres de justícia juvenil

ESPAI

Una sala prou àmplia perquè les persones assistents puguin treballar còmodament en grup i exposar els seus treballs.

MATERIAL

- Material de l’activitat. Fitxes amb els còmics ¹ (ANNEX 01 i ANNEX 02)
- Bolígrafs i cinta adhesiva
- [Vídeo Lions Bergamo](#) contra l’homofòbia (opcional)

¹ Material extret de: *El amor y el sexo no son de un solo color: guía sobre diversidad afectivo-sexual para adolescentes*. Asturias: XEGA, 2007. 8p.

- Ordinador, altaveus i projector (opcional)
- ANNEX 03. Lletres del vídeo contra l'homofòbia
- ANNEX 04. Power point amb els finals dels còmics (opcional)

CONCEPTES CLAU

- Heterosexualitat
- Homosexualitat
- Cultura
- Lesbiana
- Gai
- Discriminació
- Drets
- Societat
- Pressió de grup

DESENVOLUPAMENT DE L'ACTIVITAT

1. Expliquem i pactem les normes de l'espai: respecte, escolta, confidencialitat, no judici. És important tenir en compte que el pacte funciona en totes direccions: entre les i els joves; d'elles i ells cap a la persona referent; però també d'aquesta persona cap a les i els joves. Per exemple, seria especialment contraproduent que els i les joves se sentissin jutjades per la persona referent.
2. Dividim el grup en 6 subgrups i a cada subgrup li lliurarem un còmic (ANNEX 01). Poden fer-se menys grups. L'important és que hi hagi almenys un grup que treballi un còmic que parli sobre lesbianes i un grup que treballi un còmic que parli sobre gais. Cada subgrup haurà de comentar (i segons el grup, es pot escriure a la fitxa adjunta a l'ANNEX 01):
 - Com creieu que se sent el/la protagonista?
 - Si fóssiu el/la protagonista, què respondríeu?
 - Quina és l'opinió del grup sobre aquesta història?
3. Una vegada finalitzat aquest treball, s'exposaran els còmics per la sala i, com si fos un museu, deixarem un temps per veure l'exposició. [Possible variació 1 i 2]
4. Després, en grup gran comentarem què els ha semblat l'exposició i el treball realitzat per cada grup (si hi ha alguna cosa que els ha sorprès, què canviarien o afegirien, etc.).
5. Després d'aquest treball mostrarem la continuació dels còmics, l'enganxarem a l'"exposició" i reprendrem els temes comentats per a cada història (sobre el desenllaç del còmic i què opinen). Veure ANNEX 02.

Alguns temes que seria interessant tractar en cadascun dels còmics o/i que es poden posar sobre la taula llançant preguntes al grup, són:

- A classe. Còmic 1.

- Ningú no pot obligar-nos a manifestar els nostres desitjos, i ningú no ha d'obligar-nos a callar-los.
- La pressió social fa que moltes persones callin la seva preferència sexual si no es correspon amb la de la majoria.
- Indirectament els companys i les companyes li estan dient a la Carol que ser lesbiana podria ser un problema.
- És inimaginable aquesta situació amb algú heterosexual.

- Vestuari. Còmic 2.

- Que a una persona li agradin les noies no vol dir que li agradin totes.
- Cal aclarir que una cosa és el desig i una altra molt diferent és una agressió. Hi ha un abisme entre que t'agradi algú i que li saltis al coll sense que aquesta persona vulgui. I de fet, la immensa majoria d'agressions que es donen en vestuaris les realitzen persones heterosexuales.
- L'homofòbia pot produir-se de moltes maneres. Per exemple, rebutjar una amiga que et descobreix que és lesbiana. O fer servir "marica" o "marieta" com un insult. O fer comentaris d'aquest tipus als vestuaris. En definitiva, no consentir que les persones disposin dels mateixos drets per la seva preferència sexual diferent.
- L'homofòbia és equivalent al racisme, al sexisme o a la xenofòbia. Una forma de menysprear les i els altres basant-se en prejudicis. En el cas de l'homosexualitat alguns prejudicis podrien ser: promiscuïtat, antinaturalitat, vici, etc. En el cas del racisme, alguns prejudicis podrien ser: incivilització, brutícia, vagància, etc. Aquests prejudicis formen part d'un imaginari col·lectiu que afavoreix aquestes violències, i que és important desconstruir i confrontar.

- Amb la família. Còmic 3.

- Sortir de l'armari és alguna cosa que les persones heterosexuales no han de fer perquè l'heterosexualitat es presuposa per a tothom.
- No és necessari definir-se, la qual cosa ara sentim que pot canviar amb el temps, però tampoc cal avergonyir-se pels gustos de cadascun/a. De vegades costa un temps aclarir els sentiments. De totes maneres, ens agradi el que ens agradi, tenim dret a sentir-ho, a ser feliços i a expressar-ho on i a qui decidim.

- Al bar. Còmic 4.

- L'homofòbia és equivalent al racisme, al sexisme o a la xenofòbia. Una forma de menysprear els altres basant-se en prejudicis.
- L'homofòbia pot produir-se de moltes maneres. Per exemple, rebutjar una amiga que et diu que és lesbiana. O fer servir "marica" o "marieta" com un insult. O no consentir que les persones tinguin els mateixos drets per la seva orientació sexual diferent.
- Creure's superior a altres companys per ser d'una determinada manera en realitat pot estar relacionat amb mecanismes que amaguen una gran inseguretat interior.

- Un ligue. Còmic 5.

- En l'amor i el sexe, cada persona és un món, i els gustos de totes i tots mereixen el mateix respecte.
- Totes i tots sentim una gran necessitat de ser iguals als nostres companys/es i, al mateix temps, de tenir alguna cosa especial que ens distingeixi d'ells/elles. Trobar el punt just ens ajuda a ser feliços. Siguem-ho, doncs, i deixem ser-ho als altres.
- La pressió social fa que moltes persones callin la seva preferència sexual si no es correspon amb la de la majoria.
- Las pràctiques sexuals amb nois o amb noies no impliquen una preferència sexual determinada. Hi ha heterosexuals que tenen pràctiques homosexuals i lesbianes i gais que tenen pràctiques heterosexuals.

- A una boda. Còmic 6.

- Alguns creuen que ser lesbiana o gai és un assumpte privat i que no hi ha motiu per dir-ho. Ser heterosexual és un assumpte privat? La majoria dels heterosexuals parlen amb els seus companys dels seus gustos, les seves conquestes, les seves il·lusions. Se sap dels adults heterosexuals si estan casats o no? Per què no hauria de ser igual per a lesbianes i gais?

6. Per acabar, veurem un [vídeo contra l'homofòbia](#) que ha fet un equip de futbol americà d'Itàlia [Possible variació 3] Aquesta dinàmica final ens ajudarà a reforçar els missatges sobre l'homo i la lesbofòbia i a interioritzar aprenentatges sobre la desigualtat i la discriminació.

CRONOGRAMA

ACTIVITAT	TEMPS
Treball en grups	10 min.
Visita de l'“exposició”	10 min.
Posada en comú	15 min.
La continuació dels còmics i debat	15 min.
Veure vídeo	5 min.
Avaluació	5 min.

+ INFORMACIÓ

- Guia de suport: El amor y el sexo no son de un solo color: [guía sobre diversidad afectivo-sexual para adolescentes](#)
- Com dir-ho als teus pares?
- Respuestas del sector de educación frente al Bullying homofóbico
- Trabajo de la diversidad afectiva y sexual. INCLOU. Pàg. 8-10.
- La heterosexualidad es un problema

POSSIBLES VARIACIONS DE LA PROPOSTA

1. Abans de repartir la continuació dels còmics (ANNEX 02) els proposem que inventin un final per a les històries, pensant en com els agradaria que acabessin, o com podrien acabar, i que ho dibuixin en una o dues vinyetes. Després es podrien repartir igualment els finals que hi ha a l'ANNEX 02 i comentar-los.
2. Abans de repartir la segona part dels còmics (ANNEX 02), si el grup es presta, proposar un *role-playing* de les situacions reflectides en els còmics, i demanar al grup que la representin i busquin un desenllaç. Després de cada representació, es pot mostrar a tot el grup el desenllaç que el còmic proposa i comentar-lo.
3. Si no hi ha ordinador pot tancar-se la sessió amb la dinàmica dels còmics i no fer la del vídeo al final.